

Nr 373, utskrivet v 33 2022

Kära läsare!

Dags för andra halvlek = höstens utskick. Sommaren har varit lugn med avseende på frågor. En vecka var det bara en enda fråga till mig vilket aldrig har hänt förut. Och vaccinationsrekommendationer utöver apkoppor och covid ligger oförändrade. Jag fortsätter med "stora vaccinationskompendiets" utskick och börjar nu med sidan 1, kompendiet kan som vanligt läsas och laddas ner via vår hemsida www.reseradet.com (som ni kanske minns började jag med de enskilda vacciner i våras och nu är det dags med att skicka alla inledande avsnitt – lite avigt men jag förstod det som att intresset var mer fokuserat på enskilda vacciner.

Fråga: Jag ska träffa en medelålders man som stamcellstransplanterats och sjukvården har vaccinerat om honom enl deras rutin efter det. Tyvärr vet jag inte ännu hur länge sedan det är transplantationen gjordes. Han är nu inbokad till mig idag för att vaccineras om mot hepatit A+B. Han har en resa bokad till Afrika om cirka 1,5 vecka. Hur bör jag tänka kring vaccination hepatit A+B? Är det klokt att ge honom snabbvaccinationsschema så han hinner få två doser innan han åker? Eller ska jag ge en dos hepatit A-vaccin + en dos hepatit B-vaccin? Han har sagt per telefon att han redan är gula febern-vaccinerad. Om han inte har giltigt certifikat och ska till land som inte accepterar "certifikat lifelong", vågar vi då vaccinera honom mot GF om hans behandlande läkare sagt att immunförsvaret är återställt efter behandlingen?

Svar: Jag skulle gärna ge två doser hepatit-vaccin innan han åker. När det gäller gula febern brukar man ha 2 års intervall efter stamcellstransplantation och tyvärr försvinner också immunskyddet efter den dos han fått före transplantationen så han behöver då en ny

dos. Är intervallet kortare än 2 år skulle jag skriva ett intyg - gärna avstå från resa.

Fråga 1: Kvinna erhöll första dosen Shingrix 2022-02-18, har i dagarna drabbats av bältros bland annat i ögat. Hann starta behandling men har än så länge inte haft någon jätteeffekt av denna behandling. Hur länge tycker du att vi ska vänta innan andra dosen ges? Enligt dosprogram ska hon inte vänta längre än till mitten av augusti... Vad händer om hon fortfarande har besvär? Kan man överskrida dosintervallet utan att man riskerar första dosen?

Fråga 2: Familj som ska resa till Botswana och Namibia i höst, de har funderingar kring rabiesvaccin. Är detta något du tycker de ska ta? De kommer resa "själva", ingen arrangerad resa av resebolag utan själva köra runt och uppleva. Familjen är 5 st totalt, yngsta barn är runt 10, sedan uppåt i åldrarna. Föräldrar är i 50-årsåldern.

Svar 1: Ja, man behöver aldrig börja om med Shingrix även om 6-månadersgränsen överskrids.

Svar 2: Din familj behöver inte rabiesvaccin som preexpositionsprofylax men behöver snabb sjukvård om någon blir biten eller riskerat annan smitta.

Fråga: Jag har fått denna länk skickad av min kollega och måste använda hennes mailadress för att kunna logga in. Om jag då vill ställa en fråga så får ju hon svaret till sin mailbox, kunde ni skicka länken till mig så jag kan ordna med eget inlogg?

Svar: Tyvärr kan jag bara skicka svar till prenumeranter - det går inte i vårt system. Men kan du inte be din kompis skicka svar till dig? Tillägg: Här är jag kontraproduktiv - jag borde ha bett kunden prenumerera!

Fråga: Kundanställd född -78 ska på tjänstresa till Djibouti. Reser 13/6 och blir borta fem

dagar. Reser igen efter sommaren till Bangladesh och blir borta fem dagar. Född i Sverige men flyttade till Dubai som 5-åring och sedan tillbaka till Sverige som 22-åring. Vet inte med säkerhet om han fått alla vacciner i barnvaccinationsprogrammet. Dessvärre inga föräldrar att fråga. Jag förstår att han behöver uppdaterat grundskydd - hur gör vi? Behöver prover tas? Vilka vaccin? Twinrix, malaria-profylax, kolera, ev gula febern r/t mellanlandning i Etiopien. Missar jag något?

Svar: Gissar att det mest är stadsmiljö, då blir malariaprofylax tveksamt med så kort tid. Grundskydd blir bra med exempelvis Boostrix en dos. Håller med om resten.

Fråga: Fick just besök av två kunder 46 resp 33 år gamla. De hade tagit första dosen av TBE-vaccin den 13 maj och fått besked av vaccinatören (xxxxx) att de kunde ta ett snabbschema. Dos två efter 2 veckor och dos tre till nästa säsong. Är detta något du hört talas om? Vaccinskydd? Eftersom det hade gått drygt 14 dagar sedan första dosen rådde jag dem att köra ett vanligt schema med andra dosen efter 1 månad.

Svar: Schema med 0+14 finns kvar i FASS men ger sämre skydd. Som du ser i Reserådet kan man ge 0+7+21 men det blir sent nu. Bättre med ditt förslag.

Fråga: Vi har haft några patienter som skall åka till Filipinerna och enligt myndigheterna där har man från landet sagt att svenska vaccinbeviset för covid inte gäller, vi har således skrivit in dessa vaccinationer i gula kortet/vaccinationskortet som är godkänt av WHO. Det har gått bra i flera månader, tills en patient ringer och påtalar att han hört från en annan att detta inte heller var godkänt av filippinska myndigheterna utan det skulle vara ett ytterligare särskilt kort som denna individ då erhållit.

Svar: Tyvärr vet jag ingenting om detta. Ert sätt att använda gula vaccinationskortet borde gälla... Tillägg: Jag borde ha rekommenderat kontakt med filippinska ambassaden.

Fråga: En fullt frisk man 32 år insjuknade med bältros i början av året och fick besvärliga

symtom men hann få behandling. Hur skulle du råda och resonera gällande vaccination? Är det för tidigt (med tanke på åldern 32 år), så han inte har så mycket skydd kvar när han blir äldre? Vad tror du, kommer man så småningom kunna boostra på vaccin? Vad skulle vara det bästa rådet till honom om val av vaccin? Zostavax eller Shingrix?

Svar: Det är i mitt tycke inte för tidigt - lika bra att ge det skydd han kan få om kunden vill. Vi vet idag att effekten sitter i 10 år - sannolikt längre men tiden för booster är inte specificerad. Jag föredrar Shingrix som har bättre effekt.

Fråga: Träffat en medarbetare som ska på tjänsteresa till Angola och Namibia. Avresa den 26/5 och ska vara där i 2 veckor. Ska bo på hotell och arbeta i stadsmiljö. Kommer att besöka flera resmål inom landet och kommer också vara en del på landsbygd. Det som är inplanerat inför resan är att fylla på grundskydd, hepatit A+B, gula febern, turistdiarré/kolera och malariaprofylax. Han medicinerar med Pentasa för magbesvär och jag undrar om det föreligger något hinder för vaccinering på grund av samtidig medicinering med Pentasa? Tänker då främst på Dukoral och gula febern?

Svar: Det går bra att kombinera Pentasa med Dukoral och gula febernvaccin.

Fråga: Ung tjej ska åka till Kenya och volontära med djur. Kort resa två veckor. Tog tre doser rabiesvaccin 2017, räcker det med en boosterdos?

Svar: Hon bör märka om hon blir exponerad. Då två doser dag 0+3. Annars behövs inget.

Svar på förra månadens fall:

Fråga: En laktosintolerant person behöver vaccineras med Stamaril som innehåller laktos. Då får man låta bli att vaccinera?

Svar: Intolerant är inte allergi. Vaccin kan ges.

Månadens fall:

Fråga: Ung tjej ska åka till Kenya och volontära med djur. Kort resa två veckor. Tog tre doser rabiesvaccin 2017, räcker det med en boosterdos?